

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
Θεμιστοκλέους 38, 106 78 ΑΘΗΝΑ
τηλ. 210-3813380, 210-3303721, e-mail: info@eoo.gr

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2024

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ένα στόμα – μια φωνή Όλοι μαζί για τη Στοματική Υγεία

Συνέντευξη Τύπου παρέθεσε η Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία (Ε.Ο.Ο.), την Πέμπτη 28 Μαρτίου, στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Στοματικής Υγείας, αλλά και της κήρυξης του 2024 ως ΕΤΟΥΣ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ.

Στη συνέντευξη Τύπου **παρουσιάστηκαν τα νεότερα στοιχεία που αποδεικνύουν την περαιτέρω υποβάθμιση της οδοντιατρικής περίθαλψης του πληθυσμού**, την έλλειψη οδοντιατρικού δυναμικού στις δημόσιες δομές Π.Φ.Υ. και την προσπάθεια της Ε.Ο.Ο. να προάγει την αξία της στοματικής υγείας.

Ο Πρόεδρος της Ε.Ο.Ο. Αθανάσιος Δεβλιώτης δήλωσε τα εξής:

«Η στοματική υγεία είναι κοινωνικό αγαθό και δικαίωμα για όλους. Είναι επιστημονικά τεκμηριωμένο ότι η συμβολή της στοματικής υγείας στη συνολική υγεία, την ποιότητα ζωής και την κοινωνική ευημερία είναι πολυδιάστατη. Σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα, οι νόσοι του στόματος είναι οι πιο συχνές μη μεταδοτικές νόσοι και επηρεάζουν τους ανθρώπους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

Η κακή στοματική υγεία και η έλλειψη της κατάλληλης οδοντιατρικής φροντίδας συνεπάγεται σωματικά συμπτώματα, λειτουργικούς περιορισμούς, ψυχικές και κοινωνικές επιπτώσεις, στιγματισμό, χαμηλή παραγωγικότητα στην εργασία, μειωμένη επίδοση των παιδιών στο σχολείο, αλλά και επιπλοκές στη

γενική υγεία, δεδομένου του γεγονότος ότι οι νόσοι του στόματος έχουν συχνά συννοσηρότητα με άλλα Μη Μεταδιδόμενα Νοσήματα (π.χ. συσχέτιση της περιοδοντικής νόσου με τον διαβήτη και την καρδιαγγειακή νόσο).

Οι συνέπειες των νόσων του στόματος είναι σοβαρές και επηρεάζουν τα άτομα και τις οικογένειες, τις κοινότητες, το Σύστημα Υγείας και το Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, ενώ έχουν επιπτώσεις και στην ευρύτερη κοινωνική λειτουργία. Για όσους λαμβάνουν θεραπεία για νόσους και παθήσεις του στόματος, το κόστος μπορεί να είναι υψηλό και μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική οικονομική επιβάρυνση των νοικοκυριών.

Σε ό,τι αφορά στη χώρα μας, η οδοντιατρική περίθαλψη ήταν το κύριο θύμα της οικονομικής κρίσης και της πανδημίας, καθώς την τελευταία δεκαετία εξανεμίστηκε η ισχνή -ούτως ή άλλως- δημόσια χρηματοδότηση της οδοντιατρικής φροντίδας.

Σήμερα, λοιπόν, η δημόσια οδοντιατρική δαπάνη ως ποσοστό της συνολικής οδοντιατρικής δαπάνης, στην Ελλάδα, αγγίζει το 0% ενώ ο μ.ο. της Ε.Ε. είναι 31% (OECD 2021). Επιπλέον, μειώθηκαν, σχεδόν, κατά 72% οι ιδιωτικές δαπάνες υγείας (ΕΛΣΤΑΤ 2022). Ως αποτέλεσμα των παραπάνω οι πολίτες δεν διαθέτουν την οικονομική δυνατότητα προσφυγής στον ιδιωτικό τομέα ενώ, παράλληλα, ο δημόσιος οδοντιατρικός τομέας είναι υποστελεχωμένος και με σοβαρά ελλείμματα σε υποδομές και οργάνωση. Τα παραπάνω συντέλεσαν στην όξυνση των ανισοτήτων και τη συνολική υποβάθμιση του επιπέδου στοματικής υγείας του πληθυσμού.

Η διαχρονική εγκατάλειψη της Στοματικής Υγείας από την Πολιτεία είναι πολιτικά ανεπίτρεπτη, κοινωνικά άδικη, επικίνδυνη για τη Δημόσια Υγεία και πρέπει να λάβει τέλος. Στο πλαίσιο αυτό, παρεμβάσεις όπως το καθολικό προληπτικό πρόγραμμα για παιδιά 6-12 ετών Dentist Pass, η επανασύσταση της Εθνικής Επιτροπής Στοματικής Υγείας, η συμπερίληψη οδοντιάτρου στο νέο θεσμό των Κινητών Ομάδων Υγείας (ΚΟΜΥ) είναι αναμφισβήτητα θετικές, αλλά δεν αρκούν.

Απαιτούνται τα εξής για τα οποία επιζητούμε τη αρωγή της Πολιτείας:

1.Επαρκής και σταθερή χρηματοδότηση της Στοματικής Υγείας και Οδοντιατρικής Φροντίδας. Προτείνουμε το 5% των δημόσιων δαπανών για την υγεία να κατευθύνονται στη Στοματική Υγεία και την Οδοντιατρική Φροντίδα (Ρήτρα Στοματικής Υγείας).

Σημειώνουμε ότι η πρόταση αυτή (χωρίς τον ακριβή προσδιορισμό του ποσοστού) έχει υιοθετηθεί από τον Π.Ο.Υ. (Κείμενο Παγκόσμιας Στρατηγικής για τη Στοματική Υγεία, Μάιος 2022). Επίσης σημειώνουμε ότι οι δαπάνες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την Οδοντιατρική Φροντίδα είναι μηδενικές, γεγονός ανεπίτρεπτο με βάση τα επιστημονικά δεδομένα, που πλήττει τη στοματική και συνολική υγεία των πολιτών αλλά και τα οικονομικά του Συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

2.Ασφαλιστική κάλυψη της οδοντιατρικής περίθαλψης όλων των Ελλήνων πολιτών με όρους αξιοπρέπειας και ελεύθερης επιλογής. Να ληφθεί ιδιαίτερη πρόνοια για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού (π.χ. Ρομά, άτομα με αναπηρία, πρόσφυγες, άτομα με αποδεδειγμένη οικονομική αδυναμία, κ.α.).

3.Χάραξη και υλοποίηση Εθνικής Στρατηγικής Στοματικής Υγείας με έμφαση στην πρόληψη και την προαγωγή της υγείας για όλο τον πληθυσμό.

4.Κάλυψη των κενών του ΕΣΥ με την πρόσληψη οδοντιάτρων – μόνιμου προσωπικού. Πρόκειται για κίνηση επιτακτικής σημασίας λόγω της δραματικής υποστελέχωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας και των υψηλών ακάλυπτων αναγκών οδοντιατρικής περίθαλψης του πληθυσμού. Με τα πιο πρόσφατα στοιχεία που συγκέντρωσε η Εθνική Επιτροπή Στοματικής Υγείας, σε σύνολο **649** οργανικών θέσεων οδοντιάτρων του Ε.Σ.Υ., **καλύπτονται μόλις 380 θέσεις!** Πάνω από **200 κενές** οργανικές θέσεις «αναζητούν» οδοντίατρο για να καλυφθούν πάγιες ανάγκες, προσφέροντας δωρεάν περίθαλψη σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού. Μέχρι στιγμής, το κενό αναπληρώνεται με **64 επικουρικούς** οδοντιάτρους, η πλειονότητα των οποίων απασχολείται στην 1^η Υ.ΠΕ. (Αττική).

5.Οι ελλείψεις προσωπικού είναι πασιφανείς και τα κενά που δημιουργούνται στη λειτουργία της δημόσιας Πρωτοβάθμιας Οδοντιατρικής Φροντίδας καθιστούν αναγκαία την άμεση προκήρυξη νέων θέσεων οδοντιάτρων. Με έκπληξη, όμως, διαπιστώσαμε πως η τελευταία προκήρυξη ιατρών και οδοντιάτρων (Μάρτιος 2024) δεν περιλαμβάνει ΚΑΜΙΑ θέση οδοντιάτρων, αποδεικνύοντας τη συνεχή υποβάθμιση της οδοντιατρικής φροντίδας του πληθυσμού της χώρας. Αποτελεί άμεση προτεραιότητα για τον κλάδο μας η **ΑΜΕΣΗ** στελέχωση των δημόσιων δομών οδοντιατρικής περίθαλψης, ειδικά των δυσπρόσιτων, ακριτικών και νησιωτικών περιοχών που η πολιτεία έχει καταδικάσει με αδιαφορία στην ερήμωσή τους.

6.Άμεση επαναφορά του πιστοποιητικού Οδοντοστοματολογικής Εξέτασης στο ατομικό δελτίο υγείας των μαθητών (Ατομικό Δελτίο Υγείας Μαθητή). Αυτό έπρεπε να γίνει κατευθείαν με την έναρξη του Dentist Pass, το οποίο προφανώς πρέπει να παγιωθεί ως θεσμός, με τη διεύρυνση των ηλικιακών ορίων τουλάχιστον μέχρι την ηλικία των 16 ετών.

7.Ένταξη στα ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του σχεδιασμού και υλοποίησης της Πανελλαδικής Επιδημιολογικής Έρευνας αξιολόγησης του επιπέδου στοματικής υγείας και εκτίμησης αναγκών υγείας.

Πρόκειται για απολύτως απαραίτητη έρευνα κλινικής καταγραφής της στοματικής υγείας, που πρέπει να επαναλαμβάνεται ανά δεκαετία. Σημειώνουμε ότι η παρέμβαση αυτή περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας "Σπύρος Δοξιάδης". Η έρευνα θα πραγματοποιηθεί με ευθύνη της Ε.Ο.Ο. και με βάση το πρωτόκολλο του Π.Ο.Υ. σε συνέχεια των τριών προηγούμενων πανελλαδικών ερευνών, τα αποτελέσματα των οποίων δημοσιεύτηκαν τα έτη 1985, 2004, 2013.

8.Ένταξη στα ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της δημιουργίας Παρατηρητηρίου Στοματικής Υγείας/Κέντρου Μελέτης Ανισοτήτων & Πολιτικών Στοματικής Υγείας (Oral Health Observatory).

Πρόκειται για σημαντική, καινοτόμο σε ευρωπαϊκό επίπεδο παρέμβαση για τη συστηματική επιστημονική αξιολόγηση των ανισοτήτων και πολιτικών στοματικής υγείας και την υποστήριξη του σχεδιασμού κατάλληλων παρεμβάσεων. Σημειώνεται, δε, ότι αποτελεί πρόταση της Ελληνικής Δημοκρατίας που έχει επίσης υιοθετηθεί από τον Π.Ο.Υ. Θα λειτουργήσει με την ευθύνη της Ε.Ο.Ο. η οποία θα εξασφαλίσει και τη βιωσιμότητά του μετά τη λήξη της περιόδου συγχρηματοδότησης.

9.Ανάπτυξη και Λειτουργία Κινητών Μονάδων Στοματικής Υγείας για παρέμβαση σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού (πρόσφυγες, Ρομά, άπορους, εξαρτημένους, ψυχικά πάσχοντες, κ.α.). Σημειώνουμε ότι η παρέμβαση αυτή περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας "Σπύρος Δοξιάδης".

10. Δημιουργία Εθνικού Κέντρου Καταγραφής του Καρκίνου του Στόματος. Πρόκειται για αναγκαία παρέμβαση για την αξιολόγηση της νοσηρότητας και θνησιμότητας μίας εξαιρετικά σοβαρής ασθένειας, την εκτίμηση αναγκών υγείας, το σχεδιασμό των παρεμβάσεων πρόληψης, θεραπείας και αποκατάστασης.

Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, Δημήτριος Βερβεσός ανέφερε τα εξής:

«Το πρόβλημα της στοματικής υγείας και το πρόβλημα κάλυψης αναγκών του ελληνικού πληθυσμού δεν θα ήταν τόσο μεγάλο αν ένα μέρος του κρατικού προϋπολογισμού δινόταν για οδοντιατρική κάλυψη. Ένα συγκεκριμένο τμήμα του πληθυσμού που θα μπορούσε να καλυφθεί μέσω του ιδιωτικού τομέα, τώρα καλείται να επισκεφτεί τις δημόσιες δομές υγείας με αποτέλεσμα και να τις επιβαρύνει, αλλά και να μην μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού να αδυνατεί να επισκεφτεί τον οδοντίατρο».

Ο Πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ, Γεώργιος Καββαθάς επεσήμανε: το 77% δεν επισκέπτεται τον οδοντίατρο λόγω οικονομικών προβλημάτων

Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας σημείωσε τα εξής:

«Θεωρώ πως το θέμα απασχολεί όλη την κοινωνία, καθώς η Πολιτεία διαχρονικά δεν έχει πάρει καμία πρωτοβουλία και αυτό έχει συνέπειες στη συνολική υγεία του ανθρώπου. Σε μία εποχή που η δημόσια δαπάνη για την περίθαλψη δημιουργεί μία βραδυφλεγή βόμβα στα θεμέλια της υγείας. Από την ετήσια έρευνα του Ινστιτούτου της ΓΣΕΒΕΕ για τις δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών προκύπτει πως 6 στα 10 νοικοκυριά διαβιούν με το μισθό μέχρι την 19η μέρα του μήνα και το 40% μεταφέρει για το μέλλον ουσιαστικές ιατρικές εξετάσεις, διότι αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες. Επίσης το 77% δεν επισκέπτεται οδοντίατρο διότι έχει οικονομικά προβλήματα. Το ότι ανακηρύσσετε το 2024 έτος για την υγιεινή του στόματος είναι σημαντικό και για τη ΓΣΕΒΕΕ και θα είμαστε επί του πρακτέου στο πλευρό σας, καθώς θα συνεχίσουμε τη συνεργασία μας μέσω μίας σειράς δράσεων».

Ο Πρόεδρος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών, Ιωάννης Χατζηθεοδοσίου, σημείωσε τα εξής:

«Έχουμε το δεύτερο χειρότερο εισοδηματικό επίπεδο μετά τη Βουλγαρία. Αυτό αποδεικνύει πως δεν πρέπει να αναρωτιόμαστε γιατί είναι τόσο μεγάλο το ποσοστό των ανθρώπων που δεν επισκέπτονται τον οδοντίατρό τους. Επίσης, η έρευνα που εκπονήσαμε προσφάτως στο Επιμελητήριο Αθηνών έδειχνε ότι το 61% των πολιτών έχει πρόβλημα στην αγορά ειδών πρώτης ανάγκης, 25% να πληρώσει το ρεύμα και τα καύσιμα και αν το 3% ενδιαφέρεται για ενδύματα και άλλα, φοβάμαι πως εκεί εντάσσεται και η οδοντιατρική φροντίδα. Με αφορμή την ανακήρυξη της φετινής χρονιάς ως ΕΤΟΥΣ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ θέλουμε να ενώσουμε τη φωνή μας με τη δική σας για να ακουστεί ακόμη πιο δυνατά το μήνυμα προς την Πολιτεία για την οδοντιατρική δαπάνη. Η κοινωνία οφείλει να στηρίζει τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, αλλά και τους πολίτες, ώστε οι ίδιοι να έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετηθούν και από τον ιδιωτικό τομέα όσον αφορά την οδοντιατρική περίθαλψη αν χρειαστεί».

Πρόσφατα στοιχεία για τη Στοματική Υγεία των Ελλήνων:

Το 2023 δημοσιεύθηκε η πιο πρόσφατη έρευνα για την οδοντιατρική περίθαλψη της χώρας από την ΕΛΣΤΑΤ. Σύμφωνα με τα στοιχεία:

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες πριν τη διενέργεια της έρευνας, περίπου 1 στους 2 (46,8%) χρειάστηκαν οδοντιατρική/ορθοδοντική εξέταση ή θεραπεία. Ποσοστό **32,0%** όσων χρειάστηκαν οδοντιατρική/ορθοδοντική εξέταση ή θεραπεία **δεν την έλαβε κάθε φορά που χρειάστηκε.**

Οι λόγοι που αναφέρθηκαν ως κύριοι για τη **μη ικανοποίηση** της αναγκαίας οδοντιατρικής/ορθοδοντικής εξέτασης ή θεραπείας, από τον πληθυσμό που χρειάστηκε οδοντιατρική εξέταση ή θεραπεία και **δεν την έλαβε** (32,0%) ήταν για **9 στους 10 πολίτες (87,5%), οικονομικοί.**

Η ανάγκη για οδοντιατρική εξέταση ή θεραπεία που **δεν ικανοποιήθηκε** στον πληθυσμό ηλικίας **16 ετών και άνω**, για τα έτη 2018-2022, ήταν σταθερή μεταξύ **28-32%** των ερωτηθέντων.

Με την έρευνα συγκεντρώθηκε πληροφορία και για τη συχνότητα των επισκέψεων του πληθυσμού ηλικίας 16 ετών και άνω κατά τους τελευταίους 12 μήνες για δικό τους πρόβλημα υγείας σε: (α) ιατρό γενικής ιατρικής, παθολόγο ή τον προσωπικό ιατρό, (β) ιατρό άλλης ειδικότητας ή χειρουργό για ειδικευμένες ιατρικές υπηρεσίες και (γ) οδοντίατρο/ορθοδοντικό.

Καμία επίσκεψη στον οδοντίατρο καταγράφηκε σε ποσοστό **68%**, μία έως δύο επισκέψεις καταγράφηκαν σε ποσοστό **24%**, τρεις έως πέντε επισκέψεις σε ποσοστό **6%**, ενώ ελάχιστοι επισκέφθηκαν 6 και πάνω φορές τον οδοντίατρό τους.

Αξίζει να σημειωθεί πως ένα ποσοστό **10,6%** του πληθυσμού δήλωσε πως επιβαρύνθηκε **πάρα πολύ οικονομικά** για να αντεπεξέλθει στη δαπάνη για οδοντιατρική θεραπεία.

Σημειώνεται πως στο πλαίσιο του «ΕΤΟΥΣ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ -2024», η Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία με τη συνέργεια και συμβολή των κατά τόπους Οδοντιατρικών Συλλόγων προγραμματίζει και διεξάγει πολύπλευρες ενημερωτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές δράσεις σε όλη τη χώρα.

Ο στόχος είναι διττός: αφενός η ευαισθητοποίηση του συνόλου του πληθυσμού για την αξία της στοματικής υγείας και την άρρηκτη σύνδεσή της με τη συστημική υγεία, όπως και τη σημασία της διατήρησής της καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής μας, με την υιοθέτηση της ενδεδειγμένης στοματικής υγιεινής και αφετέρου η άσκηση πίεσης προς την Πολιτεία να ανταποκριθεί στην υποχρέωσή της καλύπτοντας τουλάχιστον τις ανάγκες του λαού μας για πρόληψη σε επίπεδο στοματικής υγείας.